

parkih in rezervatih, pa tudi o geoloških, mikroklimatskih in hidroloških razmerah je zbranega veliko zanimivega gradiva. Vsi članki so opremljeni s fotografijami in mnogimi črteži, povzetki pa so napisani v angleščini.

J. B.

OCHRONA PRZYRODY I JEJ ZASO-
BÓW, Problemy i metody (Polska Akademia Nauk, Zakład Ochrony Przyrody, Kraków, 1965). — Ni nam znano delo, ki bi tako popolno in vsestransko prikazalo obsežno področje varstva narave in naravnih dobrin, kot je knjiga o kateri poročamo. Poljska ima pol stoletja staro in odlično organizirano varstvo narave, v katerega ustanovah delajo številni priznani strokovnjaki; spoznanje o potrebi varovanja narave je prodrla tako v zavest ljudi kot tudi med pristojne upravne in vladne organe. Le v takih razmerah in po dolgoletnih skrbnih pripravah je lahko nastalo 1078 strani obsegajoče delo. Glavni urednik W. Szafer je uredil prispevke več kot 40 sodelavcev v dvanajst tematsko zaključenih poglavjih: narava in kultura, oris zgodovine varstva narave na Poljskem, konservatorske naloge in metode, naravne dobrine v domačem in svetovnem merilu, varstvo krajine, problem varovanja človeškega biotopa, tehnika in industrija v razmerju do varstva narave, narodni parki in naravni rezervati, varstvo narave v vzgoji in šolstvu, razmerje turizma do varstva narave. vprašanje mednarodnega varstva narave in naravnih dobrin, pravna podlaga in organizacija varstva narave na Poljskem in v nekaterih drugih deželah. Članki so pisani pregledno, avtorji večinoma podajajo širši, evropski ali celo svetovni okvir problema, nato pa se podrobneje lotijo domačih razmer. Zato je gradivo enako dragoceno za domače strokovnjake in tiste, ki jih zanimajo poljske razmere, kot tudi za varstvene delavce iz drugih držav. Delo ima značaj priročnika, zato ga je eden od češkoslovaških ocenjevalcev označil kot »biblijo« evropskega varstva narave. Uporabnost knjige povečujejo sezname uporabljene literature na koncu vsakega poglavja in registri v knjigi omenjenih osebnih imen, domačih in strokovnih imen rastlin in živali. Besedilo dopolnjuje 448 grafičnih ponazoril — fotografij, risb in kart — ter več preglednih tabel.

Knjiga je zbudila v evropski strokovni javnosti veliko pozornost, čeprav je napisana v poljskem jeziku, ki je za Zahod skoraj nerazumljiv. Zato ni čudno, da je bila razmeroma visoka naklada kmalu razprodana.

S. P.

PRIRODA 53. 1966 (1—10). List, ki po vsebini ustreza našemu Proteusu, a je precej starejši (izhaja od 1911. leta), izdaja Hrvaško Prirodoslovno društvo v Zagrebu. Skoraj v vsaki številki najdemo rubriko varstva narave, ki prinaša krajše aktualnosti s tega področja. 6.—7. številka je posvečena v celoti varstvu narave. Večina člankov se ukvarja s posameznimi zavarovanimi ali varstva vrednimi objekti Hrvatske, nekaj pa jih je tudi s področja sorodnih panog ali pa obravnavanje delne aspekte varstva narave, tako da nam ta številka daje na 64 straneh dokaj izčrpen pregled uspehov in problemov naravovarstvene dejavnosti v sosednji republiki.

T. W.

LA TERRE ET LA VIE, Paris, 1965, vol. XIX/1—2. Izdaja Société Nationale de Protection de la Nature et d'Acclimation de France. — Ta časopis za uporabno ekologijo (Revue d'Écologie appliquée) prinaša v tej dvojni številki dve zelo obsežni in temeljitosti razpravi izpod peresa dveh vodilnih francoskih fitosociologov: R. Molinier in G. Talon (oba iz Marseillea), La Camargue, pays des dunes (str. 3—132) in Vers la forêt en Camargue (str. 135—185).

V razpravi obravnavata avtorja vegetacijo gibljevih sipin v pokrajini Camargue v delti reke Rodana (Rhône), predvsem glede na sukcesijske pojave v tej dinamično izredno razgibani vegetaciji. Povzročata jo na eni strani veter mistral, ki prinaša pesek, na drugi strani pa reka, ki naplavlja in odnaša material. Ekološke razmere sipinske vegetacije so zelo ekstremne in specifične, avtorja jih podajata jasno in nazorno. Vse opisane rastlinske združbe, med njimi mnogo novih, so opremljene z vegetacijskimi tabelami. — Druga razprava je tako rekoč nadaljevanje prve. Avtorja opisujeta v njej razvojne težnje rastlinskih združb v smeri gozda in poskuse umetnega pogozdovanja, ugotavljajoč, da je pogozditev te sipinske pokrajine možna, če upošteva posebne razmere talnice, se pravi, če nivo slane talnice ne onemogoča rasti drevja in če poskusne rastline prenašajo posebne razmere te nestalne peščene podlage. Kot posebno uspešen pionir za pogozdovanje se je izkazal grm *Elaeagnus angustifolia*, ki utrjuje gibljeve sipine in tako omogoča napredovanje vegetacije v smeri gozda.

M. W.

UNSER LEBENSRAUM — MÖGLICHKEITEN UND GRENZEN SEINER NUTZUNG. — Bad Godesberg, 1965. Uredili O

Kraus, H. Lohmeyer in H. Pöenicke. — Knjiga obsega 119 strani poročila o dnevu nemškega varstva narave (Deutscher Naturschutztag) v kraju Goslar 1. 1964, ki se ga je udeležilo 342 zastopnikov naravovarstvenih ustanov in organizacij iz vse Zvezne republike Nemčije.

Večji del publikacije obsegajo organizacijska in delovna poročila, pozdravni nagovori mnogih predstavnikov ustanov in oblasti, razprava o pravilih organizacije Arbeitsgemeinschaft Deutscher Beauftragter für Naturschutz und Landschaftspflege. Osrednji del in jedro problema zavzema predavanje prof. dr. H. Ellenberga (Zürich) z naslovom »Möglichkeiten und Grenzen land- und forstwirtschaftlicher Nutzung«. S pravico široko razgledanega in uglednega naravoslovca nakazuje znanstveno utemeljene realne možnosti in meje za izkoriščanje narave, ki mu postavljajo določene meje najprej narava sama z zakonitostjo svojega razvojnega procesa in z omejenostjo svojih dobrin, drugič, človek zaradi svoje odvisnosti od naravnih danosti, ki so omejene in ne dovoljujejo poljubnega izkoriščanja. Zlorabe naravnih dobrin, in, tretjič, rastoča zavest spoštovanja do narave in njenih zakonov ter čut odgovornosti do sedanjih in prihodnjih rodov, da jim ohranimo življenjski prostor kolikor moč neokrnjen.

M. W.

K. H. Grosser: DER WALD UND SEINE UMWELT. Naturschutzarbeit in Berlin und Brandenburg, Beiheft 1, Potsdam und Cottbus, 1965. — Lično opremljena knjižica obsega 86 strani besedila s 25 slikami in barvno vegetacijsko karto v merilu 1:10.000 za gozdno območje Jagdschloss bei Weisswasser v Gornjih Lužicah (Oberlausitz). Publikacija je lep primer monografske obdelave določenega objekta in prinaša zanesljive, znanstveno preverjene podatke z vseh naravoslovnih področij, iz zgodovine in načina izkoriščanja tega objekta, ob koncu pa še tehtno razmišljanje o nalogah in organizaciji naravoznanstvenega domovinoznanstva. V tej zvezi je omembe vredna posebnost vpeljava »naravnih poučnih poti« (Naturlehrpfade), po katerih naj bi hodili izletniki in izletniške skupine, zlasti šolske, da se na njih na primernih, prečiščenih izbranih mestih ter ob ustreznih pisanih pojasnilih ali ob živi razlagi seznanijo z naravnimi lepotami in znamenitostmi ter gospodarskimi vrednotami obiskanega območja.

M. W.

VARSTVO NARAVE V DNEVNEM IN PERIODIČNEM TISKU V LETU 1966

Kratice: številka/stran;
PB = Pisma bralcev

DELO

- 1/10 — Smrt v medvedjih šapah
- 2/6 — Zgodnje medvedje leglo
- 3/8 — Pet ton eksploziva v skalovje
- 5/6 I. Splihal: Na metulje pazi hud pes
- 8/9 — Divjad v severnem mrazu
- 9/11 — Kmalu le še v rezervatu?
- 12/6 B. B.: Lovski rog poje za devize
- 12/3 M. Bauer: Ribji »magnet« za turiste
- 18/7 A. L.: Cerkniški turizem v povojih
- 23/6 S. B.: Priprave na jamarško-raziskovalno dejavnost
- 23/6 J. V.: Dela v Postojnski jami
- 24/10 Igor Prešern: Generalni urbanistični plan sprejet
- 27/5 R. L.: Kobilarina Lipica — samostojen zavod
- 29/3 Inž. Viktor Klanjšček: Kaj pričakujemo od kaninskih žičnic
- 30/3 Pavel Kunaver: Jamarstvo ni samo šport
- 30/5 P. N.: Druga faza krožne proge v Postojnski jami
- 32/6 B. R.: Načrti triglavskih žičnic uspešno napredujejo
- 36/6 J. K.: Domača vlečnica (Črni vrh nad Idrijo) (Foto)
- 43/9 Tone Wraber: Po deželi progastega žafrana
- 43/6 A. L.: Novo mesto: Načrt jamarjev
- 46/6 B. Borovič: Skrb pomurskih lovcev za razpold divjadi (Foto)
- 46/9 — Kiti se selijo skoraj kot ptice
- 50/2 Ana Faloh: Izložba in ptiček (PB)
- 50/6 — Zaščitena hudičeva zverina (foto in izjave Ribničanov)
- 53/2 Ludvik Simončič: »Izložba in ptiček« (PB)
- 57/2 Anton Simončič: Medved — tokrat malo drugače (PB)
- 62/4 — Energetska lakota (Foto)
- 65/11 — Proti gozdnim požarom
- 65/6 A. P.: Da v Idriji ne bo povodnji (Foto)
- 68/15 — Beli medvedi v nevarnosti
- 68/16 — Akumulacijsko jezero vzrok potrebov v Grčiji
- 71/11 — Sled »naftne kuge« (Foto)
- 72/2 Anton Skumavec: Odprt kanal na Bledu (PB)
- 72/7 M.-r.: Športni ribiči imajo veliko pripomb k načrtu zakona o morskem ribištvu